

OBSAH.

PŘEDMLUVA	Str.	VII—VIII
OBSAH	Str.	IX—XIII
Seznam použitých archivů a jejich zkratky.	Str.	XIV
I. BISKUP MEZOUN A MORAVŠTÍ STAVOVÉ. 1576—1567.	Str.	1—59
Návrh stavovské petice Rudolfovi II. o svobodě vyznání 1—2. Náboženské skupiny v panské kurií, biskup Olomoucký 3—4. Hejtman zemský proti dodavku v stavovské žádosti 5. Me- zoun odpírá podpis k žádosti vůbec 6—7. První toho dů- sledky 7—8. Biskupové Olomoučtí a podobné žádosti z r. 1526 a 1563, stanovisko králů Českých k petici a k vyznáním 8—9. Panovníčí a stavovský výklad stvrzených petic, prakse 9—11. Podklad pro rozpor stavů s biskupem 11. Zemští preláti po boku stavů 12. Minulost Mezounova, původ, studia 12—13. Mezoun a politické prostředí 14. Mezoun a Řehoř XIII., kuriální nazírání biskupovo 15—17. Isolace biskupova v zemi, postup nekatolíků proti němu 18. Pod- pora podkomořího Haugvice biskupovi, jeho politika 19—22. Rozhodnutí se mělo o stavovské petici v Praze 23. Posta- vení Vratislava z Pernšteina ve vládě, na dvoře, k Moravě 23 —25. Kancelář oporou katolíků 25. Zájem jeho o spor biskupův budí arcibiskup Prus a provincial Maggio 25—26. Maggiovo postavení 27. Návrh Maggiův Pernšteinovi 28. Stavovská deputace v Praze, nové odmítnutí biskupovo 29. Nuncius Delfino a Morava 30. Delfino a Maggio 31. Za- kročení nunciovo u panovníka pro biskupa, přípověď Rudolfova proti novotě 31—32. Stížnost moravské deputace Rudol- fovi II. do biskupa 32. Písemné vyřízení stavům z české kanceláře, jeho neurčitost 32—33. Odklad rozhodnutí do při- jezdu císařova na Moravu, slib o obnově přípovědi předkův 34. Mezoun a Haugvic v Praze 35. Audience biskupova u císaře, jenž mu odpor schválil 36. Biskup referuje do Říma 36. Stupňované napětí mezi biskupem a stavy, Me- zoun neúčastní se veřejných jednání 37—38. Biskup a pod- komoří shledávají průkazy proti stavům 38—39. Rudolfova cesta do zemí přivtělených, Delfino ho předjíždí připravit půdu v Olomouci 39—40. Stavové i biskup vyjednávají s císařem		

za cesty 40–41. Zásadní vyloučení biskupa ze soudu a stavovských jednání 41–42. Mezoun chce pečeti novou instrukci a kreditiv poselstva před vjezdem panovníkovým, stavové odmítají, vysílají své posly k císaři na Šternberk, biskup své 42–43. Rozstrk před branou olomouckou 43–44. Vjezd císařův a vítání ve městě 44–45. Vyjednávání krále a prostředníků se stavy, těžkosti v něm, nátlak, podmínky stavovské 45–47. Majestát Rudolfov, jeho výklad a dosah 47–49. Rudolf stvrzuje výsady zemské beze změny 49. Illicinův spis proti žádosti stavovské o vyznání podaný císaři 50. Jeho povaha 51. Úroveň 52. Obsah 53. Účel 54–55. Delfino po sporu zpevňuje biskupovu autoritu v hierarchii moravské a postavení jeho u císaře 55–56. Dohra zápasu v žádosti olomoucké obce o augustanu a mandát do měst královských 56–58. Závěr o Mezounovi 59.

- II. DVOJÍ POSTULACE. 1578. Str. 60–142
- Smrt Mezounova ztrátou pro církev 60 Volební právo kapituly olomoucké 61. Složení olomouckého sboru 62–63. Kapitulní děkanství v Olomouci 1571–1572 63. Dvojí obsazení děkanství 64. Volený děkan Dambrowski 65. Jeho námahy o uznání 66. Pomoc kurie Mezounovi, násilnosti Dambrowského 67–68. Uznání Mezouna kapitulou za děkana 68. Po Mezounovi kurie přiznala děkanství Dambrowskému, kapitula volila Zajączkowského 69–70. Spor o scholasterii, jeho původ 71. Biskup uděluje scholasterii Janu Grodeckému, papež Zajączkowskému, renunciaci tohoto 72–73. Dvojí obsazení scholasterie olomoucké 1573 74. Nové spory o ni mezi Zajączkowským a Václavem Grodeckým, kapitula investuje Poláka 75–77. Soudobý spor Zajączkowského o děkanství a scholasterii, jeho rozstrk s biskupem 78–80. Uvedení Dambrowského v děkanství, Berky v probošství 81. Zasažení nunciiovo, uklizení sporu druhou resignací Zajączkowského na vše 82–84. Nové složení kapituly 84. Zájem kurie a nuncia o novou volbu, první kroky Delfinovy 85–86. Volba generálního vikáře a administratorů 86. Následky sporu Mezounova se stavy heslem Illicinovým pro novou volbu 86–87. Illicinova minulost, pobyt v Polsce, v Uhrách, na Moravě 87–90. Dambrowski pro kandidaturu Bernarda Bruntálského 91. Původ Bernardův a jeho nedostatky 91–93. Berka a Pavlovský proti záměru děkanovu 94. Agitace Dambrowského a Illicinova před volbou pro Bruntálského 94–96. Arcibiskup Prus kandidátem oposice 97. Postulace Bruntálského většinou, Prusova menšinou 98. Kollace odevzdaných hlasův 99. Vzájemné výtky stran a protesty 100. Zájem kurie i dvora o volbu se stupňuje, menšina utíká se k Pernštejnovi 101. Illicino snaží se působiti na Prusa 102. Moravská minulost Prusova, jeho postulace do Olomouce r. 1572 102–103. Nuncius proti Prusově postulaci

r. 1572, 1575 i 1578 104–108. Nuncius také proti Bruntál-skému 109. Pavlovský a Jan Bruntálský u císaře v Preš-purce, císařova odpověď 109–110. Rožmberk proti oběma postulacím 111. Prusova resignace a dobré zdání o neplat-nosti Bruntálské postulate 112–113. Prusův návrh na no-vou volbu 114. Kroky stran kapitulních, účel Illicinovy obrany Bruntálské postulate, podané hofmistru Dietrichšteinovi 114–116. Dobré zdání české rady proti oběma postulacím a pro novou volbu 117. Císař chce slyšet úsudek nuncia Portie 118. Nunciův návrh (proti mínění královské rady) na ode-slání volebních aktů do Říma 119. Císařský dekret stranám kapitulním 120. Záměr kapitulní většiny jednati v Římě 121. Rozklad kapitulní většiny a Bruntálského kardinálu Comovi 122. Pamětní spis kapitulní většiny papeži 122 123. Jeho účel a kritika 123 124. Bruntálský a Illicino ve Vídni, nezdar cesty 125. Illicino předkládá císaři obranu postulate 126. Porti-ův projev proti většině 127. Odklad císařův s odesláním aktů do Říma až po návratu do Prahy 127–128. Portiův nástupce Malaspina a postulate olomoucké 128. Česká rada odesílá Malaspinovi volební akty k vyjádření 129. Ku rychlému vyhotovení nutí nuncia situace na Moravě 129–130. Nuncius rozhoduje se pro odeslání aktů do Říma 131. Pru-sovo podání podle postupu r. 1576 131. Prus návrhem zís-skal rady i císaře 132. Císařův list papeži za případné zru-šení postulatí Malaspinou, nařízení volby nové a za vyloučení Dambrowského a Illicina z ní 133. Papežské breve Mala-spinovi a Castagnovi o šetření postulatí a o případném naří-zení volby nové 134. Výklad Castagnův o dosahu breve, dojem obou nunciů z audience u císaře 135. Nunciové do-tazují se po vhodném kandidátu ze sboru olomouckého 136. Upozornění na Pavlovského, plán s ním za koadjutora Prusova 137. Papežova odpověď vyhověla císaři jen z části 138. Pokyn Comův pro postup obou nunciů ve věci olomoucké 139. Malaspinova váhavost a konečné rozhodnutí 140. Nun-cius zrušuje postulate ústně bez processu kanonického a naří-zuje volbu novou 141. Celkový úsudek o postulacích 141–142.

III. TYROLSKÁ KANDIDATURA. VOLENÍ PAVLOVSKÉHO. 1579.

Str. 143–236

Nová situace zrušením postulatí 143. Illicino kandiduje kar-dinála Ondřeje, syna Ferdinanda Tyrolského 144. Dambrowski pro návrh Illicinův 145. Začátky kardinála Ondřeje 146. Důvody uváděné pro kandidaturu kardinálovu 147. Nunciůvi kandidatura je sympatická 147. Dambrowski nabízí ji arcik-nížeti Ferdinandovi a kardináloví, zpravuje o ní státního sekre-táře Coma 148. První kroky jeho a tajemí plánu 148–149. Arcikníže získán plánu 149. Sporenovo posláni k papeži o podporu kandidatury 150–151. Arcikníže uchází se o při-

zeň císařovu pro syna skrze Lobkovice 151. Prus měl kandidaturu podporovati, je však proti ní 152–153. Arcikníže návrh přijal 153. Dambrowski marně se pokouší získati nuncia pro své záměry 154–155. Sporeno vymohl u papeže breve, kterým byl doporučen kardinál kapitule olomoucké k postulaci 155. Como nunciiovi doporučuje kardinálovu věc s opatrností, nebude-li proti ní císař 156–157. Kardinál přijímá nabídku Dambrowského bez závazku k residenci v Olomouci 157. Illicino předkládá arciknížeti návrh, jak by kardinál přes vady úspěšně soutěžil s domácími kandidáty, Pavlovským a Berkou 158–159. Pohnutky Illicinovy z naděje do budoucna 160–161. Závislost zdaru kandidatury Ondřejovy na souhlase císařově a na podpoře jeho vlády 161. Cirkev, vlády a volby olomoucké 162–163. Obezřelost nunciova, okolí panovníkovo pro domácí kandidáty 164. Kancléř Pernštejn pracuje u dvora a zakročuje na Moravě pro Pavlovského 164–165. Zemský hejtman Haugvic proti Ondřejovi 166. Stavovský odpor ústavními zvyklostmi 167. Lobkovicovo slyšení u císaře, Rudolfova váhavost a odklad volebního dne 168. Arcikníže vypravuje šl. Rosta do Prahy a do Olomouce se zevrubnou instrukcí 169. Situační zpráva Lobkovicova a Dambrowského do Inšpruka 170. Změny v instrukci Rostově, doporučuje se mu ostražitost vůči Prusovi, Rost v Praze 170–172. Audience Rostova u císaře, neurčitost odpovědi panovníkovy 172–173. Audience Prusova 173. Nunciova blahovlnná neutralita 173–174. Odklad císařova rozhodnutí a nevrlost Rostova 174–175. Prus se třemi kanovníky proti záměru Dambrowského 175–176. Kanovník Habicht a Rost 177. Agitace kanovníků proti Ondřeji 177–178. Stísněná nálada ve straně kardinálově v Olomouci 178. Prohlášení Pavlovského o kandidatuře Ondřejově, jeho požadavek znalosti češtiny u kandidáta a dodržování residence 178–179. Rost v Olomouci 179. Dvojakost Dambrowského a jeho rady Rostovi 180. Rostovo jednání s pěti kanovníky olomouckými, jeho důvěřivost Dambrowskému 181. Problematické pořízení Rostovo 182. Jednání Dambrowského s kardinálem o residenci, residenční požadavek Pavlovského 182–183. Odpor proti kardinálově také z finanční rozvahy biskupství olomouckého 184. Arcikníže Ferdinand a stavové moravští 184–185. Obavy Rostovy i Dambrowského před stavy 185. Zasažení stavů u císaře a vlády proti kardinálovi a jejich námitky 185–186. Průtahy s císařskou odpovědí po návratu Rostově do Prahy, pokyn kapitule 186–187. Jmenování biskupa Draškoviče volebním komisařem do Olomouce 188. Porady Rostovy s Lobkovicem 189. Nunciův postup, nedůvěra k Dambrowskému 190. Rost upozorněn na nespolehlivost Dambrowského varuje děkana od pletich nových a dává pokyn jemu a Illicinovi k opatrnosti vůči Draškoviči 191. Chování Dam-

browského k nunciovi a k Rostovi 191–192. Zamítavá odpověď císařova arciknížeti 193–194. Odpověď panovníkova úspěchem stavů, Pernšteina a Prusa 195 Řád jezuitský podporoval Pavlovského 195–196. Prusův pokus o dohodu odpůrců Dambrowského k volbě 196. Rost roztrpčen svaluje u arciknížete vinu nezdaru na Dambrowského a Illicina 197. Nazírání Ferdinandovo na volbu synovu, odpor proti vysvěcení jeho, plán s papežskou dispensí 197–199. Odjezd Draškovičův a také Rostův do Olomouce 199 Rozvrat ve straně Dambrowského 199 201. Rost prohlédl a učinil pokus získati Bruntálského 201–202 Druhý nezdar jeho 202. Akt volební, Pavlovský zvolen 202 204. Skupina Dambrowského opustila kardinála 205. Jednání před stvrzením zvoleného 206. Vystoupení Bruntálského a odpor 206–207. Ostražitost Pavlovského 207. Protest Bruntálského 207–208. Kroky Pavlovského proti němu a za confirmaci 208. Jednatelé Pavlovského a Bruntálského v Praze 209–210. Kurie i dvůr hradčanský na straně Pavlovského 210–211. Přijetí Schwobenovo v Římě 211. Prekonisace Pavlovského 212. Prusův nárok na uznání práva metropolitního nad voleným biskupem a jeho osudy: metropolita Pražský a suffragán Olomoucký do r. 1553 213. Metropolitní právo po Prusově nominaci 214. Pokusy Prusinovského proti Prusovi v Mohuči, nástupci Vilémovi 215. Prusovy kroky 1575 1576 216. Jejich nezdar r. 1576 i 1579 217–219. Poslední formality svěcení a nastolení 219. Data Pavlovského před biskupováním, původ a počátky 220. Římská studia 221 222. Pobyt v Římě 222–223. Návrat do Moravy a postavení jeho v duchovenstvu moravském před volbou 223–224 Program vlády Pavlovského daný kapitulou ve volební kapitulaci; volební kapitulace olomouckých biskupův 225. Kapitulace z r. 1579 a 1565 226. Protireformační cíl kapitulace z r. 1579 227. Cíl hospodářský 227–228 Článek o jezuitské dotaci 229 Finanční přání kapituly a o manské ústrojí 230. Požadavek vlivu kapitulního na správu biskupství 231. Ochrana kapitulní samostatnosti a obmezení biskupa 232. Ostatní požadavky a zajištění kapitulace 233 Odpor proti volebním kapitulacím v Olomouci a v Římě 234–235. Odpor Pavlovského 235–236.

Soupis zkratků popisných a v textech příloh užitých	Str. 238
Přílohy z let 1571–1579 č. 1 81	Str. 239–440
Rejstřík	Str. 441–451
Opravy	Str. 452